

Körözött a fénnel, sürgetőleg lóbálta a lámpát. A tanakodók felcihelődtek. Beszóltam a feleségemnek, úgy látszik, indulunk, és újra az ablakhoz furakodtam. A vonat megcsörrent, elindult visszafelé. Hátrátolatunk arra az állomásra, amelyet másfél órája hagytunk el. Mindenki türelmetlenül várta, mi következik, még az is előfordulhat, hogy egészen a Nyugatiig toloncolnak bennünket, egyszerűen nem tudtuk megoldani a rejtélyt. A hangszóró végre utasított bennünket. Autóbuszra kellett szállnunk, véget ért a rossz utazás, de vele együtt a kényelem is, újra gyötrődnünk kellett, mint ma már egyszer Dombóvár előtt. Szerettem volna tudakozódni, hogy végeredményben történt-e velünk bármiféle baleset, azonban a csomagok miatt nem hagyhattam el a feleségemet, egyébként is már túlestünk mindenben. Az államvasutak úgysem köti az orrunkra, ami ránk tartozik, úgy véli, egyedül őt illeti a titok, az utas dolga pusztán az utazás, de hogy miként viszik egyik helyről a másikra, s hogy közben jól, rosszul, mi-

ként üzemelnek az államvasutak alkatrészei, merőben az államvasutak belügye.

Terjedni kezdett a hír: a menetrend szerinti gyors, amellyel olyan lejtőre ment a dolgunk, összeütközött egy szembejövő tehervonattal, állítólag sokan meg is haltak.

Késő éjszaka érkeztünk haza, másnap délben gyötrelmesen, szinte álomban hallottuk a rádióban, hogy igen, valóban sok ember meghalt, a számra még ma is pontosan emlékszem. Lassan tisztázódtak a részletek: rosszul működött az üzem, a vasutasok pánikba estek, minden a feje tetejére állt, szerelvények torlódtak össze, ide-oda tologatták őket, a vége nem is lehetett volna egyéb: a menetrend szerinti gyors, amelyről – mint hittük – szerencsétlen módon lecsúsztunk, úgyszólván elveszett a leszakadó, szokatlanul kegyetlen sötétségben, irányíthatatlanul rohant, s nem is történhetett másképp, belevágódott egy súlyos, ártatlan teherbe.

Lekéstünk róla, túléltek a borzalmas zűrzavart. Hát kell ennél rosszabb utazás?

MAKKAI ÁDÁM

Határ Győző halálára

Ez itt az ősgalaktika tenyészet:

Biosz, Dzoé, Nekrosz és Thanatosz,¹

s az újjászületés, mely hazához,

bárhogy tagadod régen az egészet.

Élet-halál e termékeny enyészet

(nyakad körül a döglött albatrosz²

akarja, hogy rettegj vagy darvadozz,

s kerüljön el a Nap-Szellem Eszmélet...)

Színművedben hullákat árveznek

– találó finton; s benne sok igazság –

de pesszimizmusod már átmegy ennek

fonákjába, s lám kisüt a Magasság.

Ha visszahallasz, ime egy füles:

nincs oly szerencsénk, hogy az „ég üres”.

Nincs oly szerencsénk, hogy az „ég üres”.

Isten ellen sok ördög működött,

árasztva mérget, félelmet, ködöt,

parázna pápát, aki öl s rühes.

Égtek a máglyák. Okos Ahrimán,

s a fantázia-hajcsár Lucifer

sok ezredévet ölben úgy visz el,

mint kaszás csontváz vörös paripán.

Anyag-hitet kapsz „haladás” helyett:

a „tudomány” szám-kalodába zár.

S míg dorbézol e gőg-fűtött bazár

nyolcvan fölött csak zord állóhelyet

kínál az élet, mint kegyet s kivételt,

csak angyalod tudja lelked kivé lett.

1 A biosz a fiziológiai élet, a dzoé a lelki élet, a nekrosz a fizikai halál, a thanatosz a lélek halála.

2 Célzás Samuel Taylor Coleridge *Rhyme of the Ancient Mariner* című világhírű költeményére, melyben az agg tengerész lelő egy isteni szimbólumnak tekintett albatroszt, s ennek testét nyaka körül kell viselnie, mint a bűnbánat örök jelképét. Az „albatrosz a nyakam körül” (*an albatros around my neck*) közmondássá lett az angol nyelvben.